

'สสส.-กพย.'เปิดหน้ากากระบบยา สะท้อนปัญหาจ่ายราคาแพงฟุ้งนอก

เมื่อวันที่ 1 กันยายน ที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) นพ.ศิริวัฒน์ ทิพย์ธราดล รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) ในฐานะคณะกรรมการกำกับทิศทางแผนงานสร้างกลไกเฝ้าระวังและพัฒนาาระบบยา (กพย.) กล่าวในงานเปิดตัวหนังสือ "รายงานสถานการณ์ระบบยาประจำปี 2552" ซึ่งเป็นการรายงานระบบยาครั้งแรกของประเทศ ซึ่งจัดโดย กพย. คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่า หนังสือรายงานสถานการณ์ระบบยา จะใช้ตัวชี้วัดที่สำคัญ 7 กลุ่ม ดังนี้ 1.ธรรมาภิบาล 2.การพึ่งตนเองทางด้านยาของไทย 3.ความปลอดภัย 4.ความเป็นธรรมในระบบยา 5.คุณภาพ 6.การเข้าถึงยาจำเป็น และ 7.การใช้ยาอย่างเหมาะสม

ศต.ภญ.ดร.นียดา เกียรติยิ่งอังคสิทธิ์ ผู้จัดการแผนงาน กพย. กล่าวว่า จากรายงานสถานการณ์ระบบยาประจำปี 2552 นั้น สะท้อนปัญหาใหญ่ๆ ที่เกิดขึ้นในระบบยาของไทยว่ามีอะไรบ้าง เช่น เรื่องการส่งเสริมการขายยา การใช้ยาราคาแพง การใช้ยาไม่เหมาะสม ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการผลักดันให้เกิดการแก้ไขในเชิงนโยบายมากขึ้น ทั้งนี้ จากการสรุป ปัญหาหลักๆ ที่พบตามกรอบของระบบยา ดังนี้ 1.ในขั้นตอนการผลิตและพัฒนาภายในประเทศ จากตัวชี้วัดการพึ่งตนเองด้านยาของไทย พบว่า ศักยภาพของอุตสาหกรรมยาไทยอยู่ในขั้นวิกฤต ยาที่ใช้ในประเทศมากกว่าร้อยละ 75 ต้องพึ่งพาส่งมาจากต่างประเทศ ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 25 เป็นการผลิตใน

ประเทศ แต่ต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศมากกว่าร้อยละ 90 2.ตัวชี้วัดด้านความปลอดภัยของยาสะท้อนให้เห็นว่า ยังคงพบยาที่ไม่เหมาะสมอยู่ในโรงพยาบาล ร้านยา และชุมชน 3.คนไทยต้องกินยาที่มีราคาแพงกว่า เมื่อเทียบกับราคาสากลในต่างประเทศ และ 4.ด้านการใช้อย่างสมเหตุผล พบว่า มีการสั่งจ่ายยาปฏิชีวนะให้ผู้ป่วยทุกๆ ที่ไม่จำเป็นต้องใช้สูงถึงร้อยละ 42 และการแก้ปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องมีการพัฒนาแนวร่วมที่เข้มแข็งและการสั่งสมชุดประสบการณ์ร่วมกันระหว่างส่วนกลางและพื้นที่

"กลุ่มยาที่มีมูลค่าการใช้สูง 2 รายการคือ ยาลดไขมัน และยาโรคหัวใจ พบว่า กลุ่มใช้สิทธิข้าราชการมีการเบิกจ่ายยาดังกล่าวมากกว่าประกันสังคมและบัตรทอง ขณะเดียวกัน ในต่างประเทศมีการวิจัยพบว่า ยากลุ่มนี้ มีผลข้างเคียงสูงมาก ซึ่งเท่ากับกลุ่มที่ใช้สิทธิข้าราชการจะมีความเสี่ยงสูงกว่ากลุ่มอื่น" ศต.ภญ.ดร.นียดา กล่าว

ภญ.ศิริรัตน์ ดันปิชาติ กรรมการสมาคมเภสัชกรรมชุมชน (ประเทศไทย) กล่าวว่า ที่ผ่านมามีได้ลงพื้นที่สำรวจการใช้ยาที่เหลือใช้ของประชาชนในเขต กทม.จำนวน 700 ราย พบกว่า ผู้ป่วยมีอัตราการสะสมยาประมาณ 1,000 บาท ต่อเดือนต่อคน เฉลี่ย 6.7 รายการต่อคน บางรายมียาเหลือใช้ในครอบครองมากถึง 20 รายการ และมียอดยาสูงถึง 70,000 บาท สะท้อนถึงระบบการจ่ายยาที่ซ้ำซ้อน ทำให้ผู้บริโภคไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการใช้ยา